
JOHAN ARIKS TE BATAVIA

De dagbladpers is de kroniek van het historisch gebeuren, dat zij memoreert in zijn dagelijkse opvolging, Zij slaat daarbij, telkens de bladzijde om, over dingen die voor langere beschouwing van waarde zijn !

De komst naar Java van dezen Papoea-Apostel op een vóór de geschiedenis van zijn land zodanig kritiek moment is wél uiterst merkwaardig.

Waarom, dit moment zo bijzonder kritiek is? De Verenigde Naties eisen overdracht der soevereiniteit in Indonesië .Nu, op zeer korten termijn.

Zal dan niet meteen over Nieuw-Guinea beslist moeten worden?

Of zal men nog voor langer, nu als echt condominium, de dubbelslachtige situatie kunnen continueren, welke voor dit land bezig is te komen: door Nederland en Indonesië gedeeld bewind!

Ziedaar voor ons als voor Ariks de vraag!

Moet hier nog gezegd worden hoe van ganser harte wij met Ariks instemmen?

Fixeren wij daarom in extenso de indruk, die „Het Dagblad" van 5 Februari 1949 van Ariks' komst heeft gekregen.

Papoea's laten hun stem horen:

„NEDERLAND IS HET ENIGE LAND DAT HELPEN KAN"

Johan Ariks, vertrouwensman van de Papoea's, bezoekt Batavia.

Het is een vreemde gewaarwording, tenminste voor ons, een Papoea te horen zeggen dat er maar één volk op de wereld is, dat hij vertrouwt, behalve zijn eigen volk en dat dit volk het Nederlandse is. Het is vreemd, een Papoea te horen spreken over verzoeken aan Hare Majesteit de Koningin, over staatsinrichting en over politieke verhoudingen. Het is een bijzondere gewaarwording uit zijn mond een beknopt maar- verbluffend helder resumé te horen over de staatkundige ontwikkeling in Indonesië. Doch Johan Ariks, de afgezant van een miljoen *) Papoea's, de vraagbaak van duizenden en de geestelijke leider van tienduizenden, is een zo krachtige persoonlijkheid, dat reeds na enige ogenblikken alles wat voor ons vreemd en ongewoon is, wegvalt en wij hem kunnen zien zoals hij is: een man die geboren is om voor te gaan, een man, waarin alle gedachten van een geheel volk leven en een vaste vorm vinden.

Audiëntie aangevraagd bij dr. Beel.

Johan Ariks is niet jong meer en de oorlogsjaren hebben hem geen goed gedaan. Leunend op zijn stok, een dunne buis van roodkoper, aan een einde omgebogen tot handvat, loopt hij langzaam naast ons, vertellende van zijn volk en van de missie, die hem is opgedragen. „Nee, die wandelstok, is geen symbool, heeft niets met olie of koper te maken, hij is alleen maar gemakkelijk", antwoordt hij lachend op onze nieuwsgierige vraag.

„Ik heb wel andere dingen — — aan mijn hoofd dan er aan te denken, dat dit een koperen buis is. Ik heb haast, want er zullen hier in Batavia binnen kort belangrijke beslissingen genomen worden, die mijn volk in de eerste plaats aan gaan. Wij kunnen niet langer blijven wachten op een antwoord, en wij mogen de mogelijkheid niet laten bestaan, dat er een beslissing genomen wordt, zonder dat onze stem* gehoord is.

*) Zie ommezijde.

*Johan Ariks wordt door zijn volk op handen gedragen.
„Nederland is het enige land dat ons helpen kan en ook het enige land waardoor wij geholpen willen worden", zegt hij
(Foto Unie Studio)*

Wij, Papoea's willen het Nederlandse volk, de volken van Indonesië, de Hoge Vertegenwoordiger van de Kroon, de afgevaardigden van de deelstaten, kortom iedereen, die gemoeid is met de staatkundige ontwikkeling van deze gebieden laten weten, wat wij willen en wat wij niet willen. En daarom ben ik hier gekomen. Om de Vertegenwoordiger van de Kroon ons standpunt uiteen- te zetten en om te voorkomen, dat wij zonder meer ingelijfd werden bij de Verenigde Staten van Indonesië.

„Is het standpunt van uw volk ten opzichte van deze kwestie alleen negatief?”

„Zeker niet. Wanneer ik me op het ogenblik in negatieve zin uitdruk, komt dat, omdat ik reageer op een mogelijk gevaar, namelijk dit, dat men een beslissing zou nemen zonder met ons standpunt rekening te houden. Ons standpunt is in alle opzichten positief en bestond reeds voordat de conferentie te Malino gehouden werd. We hebben er toen in een request aan Hare Majesteit de Koningin op aangedrongen om Nieuw-Guinea los te maken van Indonesië en het een plaats te geven rechtstreeks onder de Kroon. En dat standpunt hebben we steeds gehandhaafd: Op het request van '46 hebben wij antwoord gekregen van de toenmalige gouverneur-generaal, dr. Van Mook, waarin hij ons aanmaande om in onze trouw aan de Kroon te volharden. Nadien hebben wij er niets meer van gehoord en uit niets is gebleken dat men met onze wens rekening hield.

Alarmerend bericht

In October van het vorige jaar bereikte ons toen het alarmerende bericht, dat besloten was het beleid over Nieuw-Guinea op te dragen aan de Federale Interim-regering en de Kroon.

Wij hebben onmiddellijk, toen wij dit vernamen, een request ingediend, waarin wij er op aandrongen deze overeenkomst ongedaan te maken. Op dat request hebben wij tot nu toe geen antwoord gekregen”.

„Laten we stellen, dat aan de wens van uw volk voldaan wordt, dat Nieuw-Guinea dus als een zelfstandig gebied rechtstreeks onder de Kroon komt te staan, wie zou dan het bestuur over dat gebied moeten voeren?”

„De Nederlanders en wij tezamen. Wy zouden er op staan, dat Nederlandse bestuursambtenaren met ons tezamen het bestuur zouden vormen, ons zouden leiden en onderwijzen. Maar dan ook niemand anders dan de Nederlanders, want geen ander volk zou in staat zijn ons de steun en de leiding te geven, die wij wensen. En daarom zal ik dr. Beel ook verzoeken aan de Nederlanders het recht te geven grond in eigendom te hebben, want zonder dat recht zullen zij zich niet kunnen vestigen”.

„U hebt natuurlijk zeer goede redenen om dit standpunt in te nemen en te handhaven.

“De beste die men maar kan hebben: de ervaringen.

Bovendien hebben wij hebben met de volken van Indonesië geen enkel aanrakingspunt. In geen enkel opzicht, noch cultureel, noch godsdienstig noch geografisch of

anthropologisch. Er is niet de minste reden waarom wij een deel van Indonesië zouden moeten zijn en zoveel redenen te meer om het niet te zijn”.

Oorlog heeft diep geploegd.

„Dit is Uw standpunt, maar denkt uw volk er ook zo over?”

„U wilt natuurlijk vragen: kan uw volk wel een dergelijk standpunt hebben en formuleren? U moet niet vergeten, dat de oorlog diep geploegd heeft.

De oorlogsjaren en de tijd daarna zijn niet onopgemerkt aan ons voorbijgegaan. Integendeel, evenzeer als bij andere volken in dit deel van de wereld, is er bij ons volk veel wakker geworden wat tot nu toe sliep. Met grote belangstelling heeft het volk de ontwikkeling in Indonesië gadeslagen. Het heeft zijn conclusies getrokken en de gevaren onderkend, die in die ontwikkeling schuilen. Wij zijn geen onmondig volk meer, zoals men in brede kring nog denkt. En men moet niet geloven, dat wij zo heel gemakkelijk te intimideren zijn; dat wij maar een natuervolk zijn, dat gedwee het hoofd buigt voor -de eerste de beste bullebak. Die tijden zijn voorgoed voorbij.

Ik verzeker U, dat mijn volk wel degelijk weet hoe de zaken er voor staan en de 'mogelijkheden die er zijn, scherp onderkent. En ze weet uit te buiten ook”.

“Heeft u voortdurend contact met de leiders van uw volk?”

„Bijna dagelijks. De stamhoofden, die mij als hun afgevaardigde aangewezen hebben, — het zijn er 51, die ruim een miljoen Papoea's vertegenwoordigen, *) — - staan, voortdurend met mij in verbinding. Al is het gebied, waarin zij wonen, nog zo uitgestrekt, van Hollandia tot Fak Fak, ik weet wat er in hen leeft, welke noden zij hebben en wat hun wensen zijn. En zij aJlen, niet alleen ik, weten, waar het om gaat, en zij hebben er alles voor over om hun doel te bereiken: Los van Indonesië, rechtstreeks onder de Kroon”. Johans Ariks kent zijn volk door en door. Als onderwijzer en godsdienstleraar heeft hij het dag aan dag onderricht, de kennis gebracht, die hij in Depok op school en ten huize van de familie Iken vergaard had. Er zijn hem posities aangeboden, die eervol waren voor hem, maar die hem de omgang met het volk zouden belemmeren. Hij heeft ze afgewezen. Hij bleef het volk trouw, lerende en predikende, ook toen de Jap hem wilde dwingen voor hem te buigen. En zijn volk heeft die trouw begrepen en beantwoord. Iedereen kent hem, iedereen eert hem. Oom Ariks wordt in een gebied van 100.000 vierk. km op de handen gedragen. En men weet zijn leider op het ogenblik in Batavia, waar over de toekomst beslist wordt. Maar niet “zonder ons”, want Oom Ariks weet, waar het om gaat.